

ที่ทางสันติภาพปาตานี บทพิสูจน์ของกองทัพไทย

พิมพ์ครั้งแรก มีนาคม 2558 ISBN

คณะทำงาน

เอกรินทร์ ต่วนศิริ	Ekkarin Tuansiri
ดอน ปาทาน	Don Phathan
ปรัชญา โต๊ะอีแต	Prachya Toh-etae
अबดุลเลาะ หมัดอะด้า	Abdulloh Mad-adam
อาอิชะห์ กายแก้ว	Aricha Kaikew
นูริมะห์ ปือราเฮง	Nurimah Beraheng

ผู้เขียน

ดอน ปาทาน	Don Phathan
ตูแวนดาเนียยา ตูแวนแมง	Tuwaedaniya Tuwaemae-ngae
अबดุลเลาะ วันอะห์หมัด	Abdulloh Wanahmad

กองบรรณาธิการ

अबดุลเลาะ หมัดอะด้า	Abdulloh Mad-adam
ปรัชญา โต๊ะอีแต	Prachya Toh-etae

ออกแบบ

ดลรอฮีม พันหวัง	Dolroheem Panwang
-----------------	-------------------

จัดพิมพ์และเผยแพร่

ปาตานีฟอรัม Patani Forum
 ที่อยู่ 112/21 ม.5 ถ.หนองจิก ต.รูสะมิแล อ.เมือง จ.ปัตตานี 94000
 112/21 M.5 Nongjik Road, Rusamilae, Muang, Pattani 94000 Thailand
 Phone/Fax : 0887843408, 073 - 336040
 Email : editor.pataniforum@gmail.com Website : www.pataniforum.com

Patani Forum is in debt to many people who have made it possible for us to do our work. From the donor community to the local and foreign civil society organizations, as well as retired and active government officials, Patani Forum has been blessed with their generous support.

บทบรรณาธิการ 3

ยกฟ้อง 2 อดีตทหารพราน สะท้อนถึงการยุติสันติสุข 5

“สับ ลวง พร่าง” บันได 3 ชั้น กำกวมสันติสุขชายแดนใต้ 11

ให้การศึกษาบออาร์เอ็นเพื่อสันติสุขในภาคใต้ 17

ถอดรหัส-เข้าทะเล : ผู้ร้าย-พระเอก “สงครามคลื่นบ่อนสังคมไทย”..... 22

ที่ทางสันติภาพปาตานี : บทพิสูจน์ของกองทัพไทย?..... 29

ที่ทางสันติภาพปาตานี บทพิสูจน์ของกองทัพไทย

Patani Forum
WWW.PATANIFORUM.COM

บทบรรณาธิการ

เข้าสู่ปีที่ 2 นับตั้งแต่ 28 กุมภาพันธ์ 2556 ที่รัฐบาลไทยได้ประกาศจะยุติความขัดแย้งในจังหวัดชายแดนภาคใต้ของไทยโดยการเจรจากับผู้นำกลุ่มเห็นต่างจากรัฐ และเป็นจุดเริ่มต้นของการยอมรับอย่างเป็นทางการถึงการมีอยู่ของกลุ่มขบวนการต่อสู้แบ่งแยกดินแดนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ของไทย

กระนั้นก็ตามเหตุการณ์ความรุนแรงก็ยังไม่ยี่หวั่นว่าจะลดลง วิกฤตการณ์การเมืองที่กรุงเทพฯ ส่งผลทำให้กระบวนการสันติภาพในพื้นที่ปาตานี/ชายแดนใต้สะดุดชะงักงัน เกิดการตั้งคำถามหวาดหวั่นกับสถานการณ์ปัจจุบันว่าจะส่งผลต่ออนาคตของประชาชนต่อไปอย่างไร ท่ามกลางความไม่แน่นอนของการเมืองที่เกิดขึ้น ปาตานีฟอรัม เห็นว่า สิ่งสำคัญอย่างยิ่งยวดในห้วงยามสถานการณ์ที่เกิดขึ้นก็คือ การกลับไปรับฟังและพิจารณาเสียงของชุมชน คนเล็กคนน้อยในสังคมที่เสียงมากแต่ดั่งน้อย เข้ามามีส่วนร่วมให้เกิดการสื่อสารออกไปในรูปแบบต่างๆ ตั้งแต่เรื่องราว ความคิด ความรู้สึก ไปจนถึงความหวังและอนาคต ถือเป็นเสียงที่สำคัญและควรค่าที่ต้องรับฟังอย่างยิ่ง

เนื้อหาในฉบับ ได้นำเสนอบทสะท้อนอีกมุมหนึ่งที่จะเป็นการตรวจสอบและนำเสนอข้อมูลสำคัญต่างๆ ที่จะนำไปสู่กระบวนการเจรจาเพื่อสร้างสันติภาพในรอบใหม่ภายใต้รัฐบาลยุคปัจจุบันที่นำโดย คสช. โดยเนื้อหาพยายามขั้เน้นไปที่เรื่องราวที่เกิดขึ้นกับความรู้สึกของพี่น้องในพื้นที่ปาตานี/ชายแดนใต้ เชื่อมโยงไปสู่เหตุการณ์และเหตุผล

ต่างๆ ที่สะท้อน คำถามที่ว่า การเจรจาตั้งแต่เริ่มแรกจนถึงรอบใหม่ที่กำลังมีการพยายามทำให้เกิดขึ้น ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่ายได้เข้าไปมีส่วนร่วมในกระบวนการดังกล่าวครอบคลุมทุกอนุของพื้นที่ความขัดแย้งหรือยัง การจัดการความรู้และความจริง เกี่ยวกับปัญหาปาดานี นับเป็นกระบวนการสำคัญที่อาจจะต้องเพิ่มการมีส่วนร่วมและแลกเปลี่ยนความคิดในหมู่คนไทยทั่วประเทศทั้งประเด็นที่เกี่ยวกับด้านวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ การปกครองและเศรษฐกิจในปาดานี/ชายแดนใต้กับรัฐไทย ซึ่งจะส่งผลให้เกิดความตระหนักรู้และความเข้าใจของประชาชนไทยต่อบริบทของพื้นที่ ทั้งนี้เพื่อไขข้อกระจ่างในประเด็นที่หลายฝ่ายเห็นว่ามีความอ่อนไหว หากขาดกระบวนการดังกล่าวไปคำถามที่อาจจะยังคงอยู่ในสังคมต่อไปคือ.....ทำไมสันติภาพ จึงยังไม่เกิด สันติ ขึ้นจริงๆ เสียที

ยกฟ้อง 2 อดีตทหารพราน สะเทือนถึงการหยุดคุยสันติสุข

26 มกราคม 2558 คนในพื้นที่ป่าดง/ชายแดนใต้ยังมีความคั่งค้างใจ เมื่อศาลจังหวัดนราธิวาส อ่านคำพิพากษา ยกฟ้องอดีตทหารพราน 2 นายในคดียิงเด็ก 3 ศพ ตระกูลมะมันที่บ้านบลูกาแปเราะ อ.บาเจาะ จ.นราธิวาส ทำให้สังคมสาธารณะทั่วไปที่ติดตามสถานการณ์ในพื้นที่ที่มีปฏิกริยาแบบตองอั้งและทิ้งในเวลาเดียวกันพร้อมหน้ากันโดยไม่ต้องนัดหมาย เพราะคงไม่มีใครกล้าปฏิเสธได้ว่าหลังจากที่อดีตทหารพรานทั้งสองคนดังกล่าวถูกทางตำรวจติดตามจับกุมได้และต่อมาก็ให้การรับสารภาพว่าเป็นผู้ก่อเหตุจริงนั้น ความเข้าใจตรงกันของทุกคนต่อมาตรการใจโหดเหี้ยมครั้งนี้ก็คืออดีตทหารพรานนั่นเอง

โดยเหตุผลที่ศาลยกฟ้องคือไม่มีประจักษ์พยานยืนยันว่าบุคคลทั้งสองเป็นคนฆ่า มีเพียงคำรับสารภาพของจำเลยเท่านั้นส่วนแม่ของเด็กทั้งสามคือ น.ส.พาดิละ ก็ไม่สามารถจดจำใบหน้าของผู้ก่อเหตุได้

น่าสนใจว่าอะไรคือเหตุจูงใจทำให้อดีตทหารพรานทั้งสองได้ตัดสินใจยอมรับสารภาพในชั้นสอบสวน แต่พอถึงกระบวนการชั้นศาลกลับปฏิเสธคำให้การ เพราะถ้าเปรียบเทียบกับหลายๆ กรณีของคดีความมั่นคงที่ได้รับการยกฟ้องในชั้นต้นหลังจาก

จำเลยถูกฝากขังเป็นเวลา 2 ปี ขึ้นไปเป็นอย่างน้อยนั้น ส่วนใหญ่จำเลยดังกล่าวให้เหตุผลว่าได้ตอบปฏิเสธไปในชั้นศาลก็เพราะในชั้นสอบสวนนั้นตนได้ถูกซ้อมทรมานอย่างสาหัสเพื่อบังคับให้ตนนั้นรับสารภาพตามข้อกล่าวหาหรืออดีตทหารพรานทั้งสองนั้นจะถูกบังคับให้รับสารภาพด้วยหรือไม่ ก็ไม่มีใครตอบได้นอกจากตัวอดีตทหารพรานทั้งสองเองเท่านั้น

กรณีเช่นนี้คงเป็นเรื่องที่ตลกขบขันมากเลยทีเดียว หากว่าการยอมรับสารภาพของทหารพรานทั้งสองนั้นมาจากการถูกซ้อมทรมานจริง แต่ถ้าไม่ได้ถูกซ้อมทรมานบังคับให้รับสารภาพ เหตุผลอะไรเล่าที่ทำให้ทหารพรานทั้งสองได้ตัดสินใจยอมรับสารภาพว่าเป็นคนร้ายที่ลงมือกราดยิงบ้านนายเจ๊ะมุ มะมัน จนเป็นเหตุให้ลูกชายสามพี่น้องของตระกูลมะมันเสียชีวิตและนายเจ๊ะมุกับภรรยาเองก็ได้รับบาดเจ็บ

หากจับปฏิกริยาของสังคมสาธารณะในพื้นที่ต่อกรณีการพิพากษายกฟ้องสองอดีตทหารพรานดังกล่าวค่อนข้างเป็นปฏิกริยาที่เจี๊ยบๆแบบปลงๆประมาณว่า “นี่ก็อยู่แล้วต้องเล่นไม้” “พวกกันเองจะลงโทษไปขนาดไหนกัน” บางกระแสถึงขั้นสรุปคาบเกี่ยวกับกระบวนการพุดคุยสันติสุขที่รัฐบาลปัจจุบัน

ปั้นไม้ปั้นมืออย่างมีความหวังว่าจะดับไฟใต้ได้ว่า “ถ้าเอาผิดลงโทษอดีตทหารพรานทั้งสองซึ่งรับสารภาพอย่างสมัครใจแล้วไม่ได้ ก็อย่าหวังว่านักรบหรือขบวนการปลดปล่อยเพื่อปาตานีเอกราชตัวจริงจะยอมพุดคุย เพราะขนาดคดีที่ชัดเจนและจำเลยก็รับสารภาพอย่างสมัครใจ กระบวนการยุติธรรมก็ยังไม่สามารถให้ความเป็นธรรมได้ นับประสาอะไรกับสถานะของนักรบที่ต่อสู้ด้วยอาวุธกับรัฐไทยจะได้รับความเป็นธรรม “หมายถึงว่าไม่มีหลักประกันว่าจะไม่ถูกหลอก

บวกกับการให้สัมภาษณ์นักข่าวล่าสุดของพล.อ.ประยุทธ์จันทร์โอชา ในฐานะนายกรัฐมนตรีว่า การพุดคุยกับขบวนการไม่ใช่การพุดคุยสันติภาพเพราะไม่ใช่ภาวะสงคราม ทหารที่อยู่ในพื้นที่ไม่ได้มาสู้รบ แต่มารักษากฎหมายและต้องเรียกขบวนการว่า “ผู้เห็นต่าง” อย่าเรียกตามชื่อกลุ่มเพราะเป็นการให้เครดิต และได้ให้ความหมายกลุ่มผู้เห็นต่างว่าเป็นคนไทยที่ทำผิดกฎหมายไทยและได้ก่ออาชญากรรม ส่วนทางด้านกลุ่มขบวนการจะมีก็กลุ่มและจะทำยังไงให้ทุกกลุ่มได้มาพุดคุยในเป้าหมายสำคัญสุดคือการลดความรุนแรงนั้นเป็นหน้าที่ของประเทศมาเลเซีย

ประกอบกับปรากฏการณ์การ

ปราบปรามบุคคลที่มีหมายจับป.วิอาญาและหมายควบคุมตัวของกฎหมายพิเศษอย่างเข้มขันและเด็ดขาดด้วยการจับตาดำเนินการตลอดช่วงของการบริหารของรัฐบาลปัจจุบันนับจากการทำรัฐประหาร แสดงว่าการพูดคุยกับขบวนการที่นำโดยรัฐบาลรัฐประหารหรือคสช. มีความชัดเจนในตัวของมันเองว่าไม่ได้มีเป้าประสงค์ตั้งแต่ที่จะพัฒนาไปถึงขั้นเกิดสันติภาพด้วยข้อตกลงผ่านโต๊ะการเจรจาตามมาตรฐานสากลเหมือนในกรณีความขัดแย้งอื่นๆ ในต่างประเทศ

อย่างไรก็ตามประเด็นที่เป็นเป้าประสงค์หลักสำคัญของการพูดคุยที่รัฐบาลชุดปัจจุบันเรียกว่า “พูดคุยสันติสุข” นั้นก็คือ การพยายามสร้างความแตกแยกกันภายในกลุ่มขบวนการกันเองโดยเฉพาะสายปฏิรูปกับสายปฏิวัติและระหว่างกลุ่มขบวนการต่างๆ อีกทั้งเพื่อสกัดกั้นการเติบโตของมวลชนทั่วไปสู่การเป็นมวลชนปฏิวัติโดยผ่านการเชื่อมประสานกันระหว่างขบวนการกับประชาชนชาวปาตานีภายใต้บรรยากาศการสู้รบแบบกองโจรและความเป็นชนชาติเดียวกันที่มีสิทธิความเป็นของบนดินแดนตนเอง และเมื่อชั้นความลับเชิงโครงสร้างองค์กรของขบวนการถูกเปิดเผยด้วยการเสีลับเพราะต้องส่งคนมาเป็นตัวแทนการพูดคุยกับรัฐ ก็จะถูกกำจัดและทำลายตามทฤษฎีการรบที่ว่า “ชุดบ่อล่อปลา” หรือไม่

เมื่อเป็นเช่นนี้จริงแน่นอนถ้าฝ่ายขบวนการฯ ยังมีศักยภาพมากพอที่จะตอบโต้ด้วยกิจกรรมทางอาวุธอย่างเข้มขัน เพื่อเป็นการแสดงถึงความไม่พอใจที่รัฐไทยไม่จริงใจที่จะเจรจาตามมาตรฐานสากล ก็จะเกิดบรรยากาศของการใช้กิจกรรมทางอาวุธโดยขบวนการอย่างหนักหน่วงและอาจจะขยายพื้นที่ไปยังนอกพื้นที่ชายแดนภาคใต้ก็เป็นได้

ดูท่าว่าเส้นทางกระบวนการสันติสุขที่ทางรัฐบาล คสช. ได้ดำเนินการมาเพื่อหวังจะสามารถยุติความรุนแรงนั้น จะต้องเดิมพันด้วยสถานการณ์การสู้รบแบบกองโจรที่หนักหน่วงกว่ารัฐบาลที่แล้วอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

และเชื่อว่าตราบดีที่การเจรจาที่เป็นมาตรฐานสากลซึ่งรัฐไทยให้การยอมรับสถานะของขบวนการฯ ว่าเป็นขบวนการอุดมการณ์ปลดปล่อยปาตานีเป็นเอกราชไม่ใช่คนไทยที่คิดเห็นต่างและทำผิดกฎหมายอาญาไทยควบคู่กับการให้ความเป็นธรรมกับประชาชนพลเรือนที่ได้รับผลกระทบจากปฏิบัติการทางทหารของเจ้าหน้าที่รัฐไม่เกิดขึ้น

พื้นที่ชายแดนภาคใต้ของประเทศไทยหรือปาตานีก็ยังคงช่วยกันโหมกระแสสันติภาพและสันติสุขอีกยาวนาน จนกว่าฝ่ายขบวนการจะถูกปราบปรามจนไม่มีศักยภาพ

พอที่จะต่อต้านอีกต่อไป หรือจนกว่าฝ่าย
รัฐไทยต้องเผชิญกับภาวะไร้เสถียรภาพ
ทางการเมืองและเศรษฐกิจอย่างร้ายแรง
การยกฟ้องอดีตทหารพราน 2
คน กรณีคดีกราดยิงใส่บ้านนายเจ๊ะมุ มะ
มัน ครั้งนี้เป็นการรักษาอิสรภาพ

ของอดีตเจ้าหน้าที่รัฐหรือ
เป็นการรักษาหน้าตาของรัฐไทยต่อโลก

สิทธิมนุษยชนสากลที่กำลังถูกตั้งคำถาม
กับระดับสถานะของสิทธิมนุษยชนใน
ประเทศไทยก็ไม่มีใครตอบได้นอกจากภาค
รัฐเอง

แต่ที่ต้องยอมรับความจริงก็คือ
ผลลัพธ์ของการยกฟ้องในคดีนี้ ย่อมส่งผล
สะท้อนไปยังโต๊ะการพูดคุยสันติสุขอย่าง
แน่นอน...

10 ภาพจากเฟซบุ๊ก Patani Forum

“ลือ ลวง พรอง” บันได 3 ชั้น ก้ากยลันตีสุขชายแดนใต้

ช่วงปลายเดือนมกราคมและต้นเดือนกุมภาพันธ์ที่ผ่านมาเริ่มได้เห็นการตอบโต้ด้วยกิจกรรมทางอาวุธจากฝ่ายขบวนการปลดปล่อยปาตานีเป็นเอกราชบ้างแล้ว แต่ก็ยังไม่มึระเบิดที่หนักๆ แบบรวดเดียวหลายๆ พื้นที่เหมือนกับที่หลายๆกรูปัญหาชายแดนใต้/ปาตานี วิเคราะห์กัน มีเพียงการลอบยิงเจ้าหน้าที่กับการลอบเผาคลังวางจรวดกับเผาเสาไฟฟ้าและระเบิดเพียงบางจุดควบคู่กับเหตุการณ์ซึ่งกลุ่มเป้าหมายที่มีหมายจับ ป.วิอาญาเป็นหลักนั้นถูกปราบปรามชนิดพิฆาตศัตรูอย่างเข้มข้นและเด็ดขาดตามๆ กันหลายเหตุการณ์

เห็นได้ชัดเจนว่าในห้วงเวลานับจากหลังน้ำท่วมลดนั้น ปฏิบัติการกิจกรรมทางอาวุธจากฝ่ายขบวนการปลดปล่อยปาตานีเป็นเอกราชทำท่าจะลดลงอย่างมีนัยสำคัญทำให้บางคนก็รู้สึกดีใจที่บรรยากาศของคำว่าสันติสุขกำลังจะเกิดขึ้นแล้ว แต่สำหรับบางคนก็คิดมากจนไม่กล้าแสดงอาการดีใจออกมาเพราะโดยประสบการณ์ทางตรงของตัวเองจากการเกาะติดสถานการณ์การใช้กิจกรรมทางอาวุธตอบโต้กันไปมาของทั้งสองฝ่ายทั้งภาครัฐและทางขบวนการปลดปล่อยปาตานีเป็นเอกราชนั้นก็ไม่ใช่เรื่องแปลกใหม่เป็นเรื่องปกติที่มีช่วงสลับของเหตุการณ์ความรุนแรงเพิ่มขึ้นและลดลงเหมือนเส้นกราฟ

ด้วยความที่สถิติการลดลงของเหตุการณ์ความรุนแรงระลอกนี้เกิดขึ้นท่ามกลางกระแสสูงของการรณรงค์และดำเนินการกระบวนการพูดคุยเพื่อสันติสุขโดยภาครัฐ จึงไม่แปลกว่าได้มีหลายภาคส่วนที่มีความรู้สึกดีใจกับการลดลงของความรุนแรงที่มาจากฝ่ายขบวนการปลดปล่อยปาตานีเป็นเอกราช เหมือนประมาณว่าทางขบวนการฯ ได้ตกลงจะลดเหตุรุนแรงกับทางภาครัฐเรียบร้อยแล้ว บางคนถึงขั้นมองโลกในแง่ดีว่าทางฝ่ายขบวนการฯ อาจจะตัดสินใจหยุดยิงไปแล้วอย่างเงียบๆ และลับๆ

แต่กระนั้นหลายมุมมองที่มาจากบุคลากรด้านฝ่ายความมั่นคงของรัฐก็วิเคราะห์ว่า เหตุการณ์ความรุนแรงดูเหมือนลดลงในเชิงปริมาณและคุณภาพในห้วง 2 เดือนที่ผ่านมา นั้นไม่ใช่เพราะมีนัยว่าทางขบวนการฯ กำลังอ่อนแอหรือได้ตัดสินใจตกลงหยุดยิงไปแล้วในทางลับ แต่อาจจะมาจากการพยายามหาจังหวะการก่อเหตุหนักๆ และใหญ่ๆ และสมเหตุสมผลกับการพยายามสื่อสารข้อความทางการเมืองไปสู่สาธารณะยังไม่ลงตัวก็เป็นได้ อย่างเช่นช่วงการพูดคุยเพื่อสันติภาพยุครัฐบาลยิ่งลักษณ์ ที่ผ่านมาเห็นได้ชัดว่าการกระหน่ำด้วยกิจกรรมทางอาวุธทั้งลอบยิงและก่ระเบิดนั้น ค่อนข้างเข้มข้นและหนักหน่วงอย่างมีนัยตรงๆ ว่าเป็นการ

แสดงความไม่พอใจกับเงื่อนไขหรือรูปแบบของกระบวนการพูดคุยที่ได้ดำเนินการขึ้นมา แต่ในยุครัฐบาล พล.อ.ประยุทธ์ อาจจะยังไม่มีความชัดเจนของสิ่งที่เงื่อนไขหรือรูปแบบของการพูดคุยที่ทำให้ฝ่ายขบวนการฯ ไม่พอใจก็เป็นได้

“สรุปคือถ้ามีความชัดเจนในสิ่งที่เงื่อนไขหรือรูปแบบการพูดคุยที่ฝ่ายขบวนการฯ ไม่พอใจเมื่อไหร่ เมื่อนั้นกิจกรรมทางอาวุธจากทางฝ่ายขบวนการฯ ก็จะมีแนวโน้มค่อนข้างสูงที่จะมีการตอบโต้ออกมาอย่างหนักหน่วงและเข้มข้นอีกครั้ง”

อย่างไรก็ตาม ถ้ายอมรับว่าสถานการณ์ความรุนแรงที่เกิดขึ้นตลอดมาในพื้นที่ชายแดนใต้/ปาตานีคือสภาพของสถานการณ์การสู้รบกันระหว่างสองอุดมการณ์ทางการเมืองซึ่งมีใจกลางความขัดแย้งอยู่ที่ปัญหาการล่าอาณานิคม ก็จะเป็นเรื่องปกติทั่วไป ที่จะมีช่วงกิจกรรมทางอาวุธที่หนักหน่วงบ้างและเบาบางบ้าง โดยเฉพาะสถานการณ์การสู้รบในลักษณะการรบแบบกองโจรยิ่งแล้ว ก็ยิ่งเป็นเรื่องปกติธรรมดาอย่างไม่ต้องสงสัย

หากชุดการวิเคราะห์ของบุคลากรฝ่ายความมั่นคงของรัฐข้างต้นคือความจริง น่าสนใจว่าการพยายามให้มีการพูดคุยกับขบวนการปลดปล่อยปาตานีเป็นเอกราชภายใต้กรอบของคำว่า “สันติสุข” ซึ่งในสายตาของรัฐนั้นขบวนการฯ คือ “คน

ไทยที่คิดเห็นต่างและทำผิดกฎหมาย” แน่นอนว่าถ้าขบวนการฯโดยเฉพาะ BRN นั้น ยังยึดเงื่อนไข 5 ข้อเดิมที่มีนัยสำคัญหมายถึงการเรียกร้องให้รัฐไทยยอมรับในสถานะทางการเมืองของขบวนการฯว่า “ไม่ใช่อาชญากรและไม่ใช่ผู้ก่อการร้ายแต่เป็นขบวนการต่อสู้เพื่อการปลดปล่อยปาตานีจากนักล่าอาณานิคมสยาม” ก็คงส่งผลให้กระบวนการพูดคุยสันติสุขซึ่งกำลังมีสัญญาณว่าจะมีการเปิดตัวคณะหรือบุคคลที่เป็นตัวแทนขบวนการฯในเร็วๆ นี้ อาจจะไม่มีคนทีมาจาก BRN ซึ่งได้รับฉันทานุมัติอย่างชอบธรรมจากสภาองค์กรนำ (DPP-Dewan Pimpinan Party) ก็เป็นไปได้

ทว่าในจุดยืนของฝ่ายขบวนการปลดปล่อยปาตานีเป็นเอกราช พวกเขาคือคนปาตานีที่ต่อสู้กับนักล่าอาณานิคมสยามซึ่งมีแรงผลักดันจากประวัติศาสตร์ แต่เมื่อรัฐบาลไทยตัดสินใจเปลี่ยนคำว่า “สันติภาพ” ที่เคยใช้มาในยุคของรัฐบาลยิ่งลักษณ์ มาใช้คำว่า “สันติสุข” แทนในยุคของรัฐบาลปัจจุบัน ทำให้กลายเป็นความขัดแย้งระหว่างคนไทยด้วยกันภายในประเทศ ย่อมถือเป็นการเข้าใจความขัดแย้งที่ผิดไปจากความเป็นจริงหรือพยายามจะไม่เข้าใจความเป็นจริงหรือไม่

“ท่าทีและจุดยืนของรัฐบาลปัจจุบันในมุมมองของ BRN นั้น ได้ส่งผลเสียต่อโต๊ะการพูดคุยมากกว่าผลดีแน่นอนและยากที่จะยกระดับการพูดคุยสู่การเจรจาสันติภาพ เพราะฝ่ายขบวนการฯรู้สึกที่กำลังถูกลดระดับสถานะทางการเมือง”

โดยความหมายของคำว่าสันติสุขแล้ว “อีกฝ่ายไม่ได้เป็นศัตรูกับรัฐ เพียงแค่เห็นแย้งพูดคุยกันได้” ในขณะที่ขบวนการไม่ได้คิดเช่นนั้นเพราะหากเป็นเช่นนั้นก็คงไม่ต้องมารบกันและไม่ต้องจัดตั้งเป็นขบวนการติดอาวุธ ที่สำคัญพวกเขาคือตัวละครที่เป็นตัวแปรสำคัญที่สุดที่สามารถมีข้อตกลงสันติภาพผ่านการเจรจา สันติภาพที่มีผู้ไกล่เกลี่ยซึ่งเป็นที่ยอมรับของทั้งสองฝ่ายทำหน้าที่เป็นคนกลาง

หากวิเคราะห์จากจุดยืนของ BRN โดยผ่านการแสดงจุดยืนของฮาซัน ตอยิบ ครั้งล่าสุดที่ได้อ่านแถลงการณ์ทางยูทูบเมื่อวันที่ 1 ธันวาคม 2556 แน่นนอนหากเงื่อนไข 5 ข้อไม่ได้รับการปฏิบัติจากภาครัฐก็จะไม่มีการพูดคุยจาก BRN และเมื่อเทียบกับจุดยืนของผู้นำรัฐบาลยุคปัจจุบันต่อการพูดคุยกับขบวนการปลดปล่อยปาตานีเป็นเอกราช

“จะเป็นไปไม่ได้เลยที่ BRN จะยอมพูดคุยโดยสมัครใจ หากมาเลเซียไม่บีบเหมือน กอ.รมน. ภาค 4 บีบผู้ที่มีหมายจับ ป.วิอาญา เชื่อเลยว่า BRN จะไม่พูดคุย”

สืบเนื่องจากการประมวลและสังเคราะห์บทเรียนของกระบวนการสร้างสันติภาพในพื้นที่ความขัดแย้งรุนแรงในต่างประเทศและโดยเฉพาะบทเรียนจาก

ความล้มเหลวของความพยายามพูดคุยเพื่อสันติภาพในยุครัฐบาลยิ่งลักษณ์ที่ผ่านมา มีปัจจัยที่สำคัญอย่างเรียงลำดับเหมือนขั้นบันไดสำหรับการพูดคุยของคู่ขัดแย้งหลักที่เป็นศัตรูกันในทางอุดมการณ์ทางการเมืองซึ่งสามารถยกระดับไปสู่ขั้นตอนของการมีข้อยุติความขัดแย้งหรือข้อตกลงสันติภาพโดยผ่านการเจรจานั้นมี 3 ขั้นบันไดด้วยกัน

1. ฝ่ายขบวนการปลดปล่อยได้รับการยอมรับสถานะทางการเมือง

2. ฝ่ายขบวนการปลดปล่อยตัดสินใจพูดคุยด้วยความสมัครใจ ไม่ถูกบังคับด้วยวิธีการใดๆ

3. การมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคมต่อกระบวนการพูดคุย

ทั้ง 3 ขั้นบันไดนี้ต้องเดินไปด้วยกันและต้องเริ่มด้วยขั้นบันไดที่วาดด้วยการยอมรับสถานะทางการเมืองของขบวนการปลดปล่อยในฐานะคู่ขัดแย้งหลักของความ เป็นรัฐเสมอ เพราะถ้าไม่เริ่มด้วยการยอมรับสถานะทางการเมืองก็จะส่งผลให้บันไดขั้นที่ 2 ซึ่งวาดด้วยความสมัครใจของขบวนการนั้นไม่เกิดผล อีกทั้งบันไดขั้นที่ 3 ซึ่งวาดด้วยการมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคมต่อกระบวนการพูดคุยก็จะไม่เกิดผลบนพื้นฐานที่สอดคล้องกับสถานะซึ่งภาคประชาสังคมนั้นไม่ใช่คู่ขัดแย้งหลักที่มี

จุดยืนเป็นศัตรูกันทางอุดมการณ์ทางการเมืองของทั้งขบวนการปลดปล่อยปาตานีเป็นเอกราชและรัฐไทย แต่ถ้าเกิดผลก็เกิดบนพื้นฐานการมองรัฐหรือขบวนการเป็นศัตรูขึ้นอยู่กับว่าภาคประชาสังคมจะเลือกพูดคุยและไม่พูดคุยกับใครระหว่างรัฐกับขบวนการปลดปล่อย

“เพราะการที่บันไดขั้นที่ 1 และ 2 ไม่เกิดผลนั้น ทำให้สถานะของภาคประชาสังคมกลายเป็นคู่ขัดแย้งหลักโดยปริยาย”

ตั้งกรณีทีนโยบายของรัฐบาลปัจจุบันต่อการพูดคุยเพื่อสันติสุข ค่อนข้างชัดเจนว่าไม่สนใจบันไดขั้นที่ 1 และขั้นที่ 2 แต่ที่รัฐบาลชุดปัจจุบันให้ความสนใจและคาดหวังมากที่สุดคือบันไดขั้นที่ 3 ว่าด้วยการมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคม

“การสร้างการมีส่วนร่วมจากภาคประชาสังคมต่อกระบวนการพูดคุยของคู่ขัดแย้งหลักซึ่งภาครัฐไม่ยอมรับสถานะทางการเมืองของขบวนการปลดปล่อยปาตานีเป็นเอกราชเป็นสิ่งที่ย้อนแย้งกับความพยายามที่จะให้ความขัดแย้งอย่างรุนแรงจบลงที่โต๊ะเจรจาสันติภาพ แต่ถ้ารัฐไม่ให้ความสำคัญกับสถานะทางการเมืองของตัวละครหลักของสถานการณ์การสู้รบแบบกองโจรซึ่งในบริบทสถานการณ์ชายแดนใต้ปัจจุบันก็คือ BRN การพูดคุยที่เกิดขึ้นก็จะเป็นการพูดคุยเพื่อสร้างสันติสุขแบบสมานฉันท์ระหว่างคนไทยด้วยกัน ไม่ใช่เพื่อตอบโจทย์ความพยายามยุติการสู้รบด้วยการเจรจาของคู่ขัดแย้งหลักที่มีสถานะของความเป็นศัตรูกันทางอุดมการณ์ทางการเมืองแต่อย่างใด”

ทั้งนี้ “กระบวนการสร้างสันติภาพหรือการพูดคุยที่นำไปสู่การมีข้อยุติความขัดแย้งหรือข้อตกลงสันติภาพบนโต๊ะเจรจานั้นจะต้องสร้างความไว้วางใจเสียก่อน และต้องดำเนินการอย่างค่อยเป็นค่อยไป”

“แต่ในทางปฏิบัติของรัฐบาลชุดนี้นั้น ไม่เพียงแต่ไม่สร้างความไว้วางใจเท่านั้น หน้าซ้ายยังไม่เปิดพื้นที่สำหรับการได้มีจุดริเริ่มของกระบวนการสร้างสันติภาพเพราะรัฐบาลปัจจุบันประกาศชัดเจนว่าจะสร้างสันติสุขไม่ใช่สร้างสันติภาพ”

น่าสนใจว่าหากถึงวันเปิดตัวคณะบุคคลที่มีหน้าที่ทำการพูดคุยเพื่อสันติสุขซึ่งเป็นตัวแทนของขบวนการปลดปล่อยปาตานีเป็นเอกราชอย่างเป็นทางการนั้นจะยังคงเป็นฮาซัน ตอยิบ หรือไม่ได้รับฉันทานุมัติเป็นหัวหน้าคณะพูดคุยหรือถ้าไม่มีฮาซัน ตอยิบ ก็ยังน่าสนใจว่าจะมีบุคคลที่ได้รับฉันทานุมัติจากสภาองค์กรนำของ BRN หรือไม่?

“เพราะถ้ามีและมาจากความ
สมัครใจแบบไม่ถูกบังคับก็แสดงว่ามีแนว
โน้มสูงว่าจะไม่มีการตอบโต้ด้วยกิจกรรม
ทางอาวุธอย่างหนักหน่วงจาก BRN แต่ถ้า
ไม่มีหรือมีแบบถูกบังคับให้สมัครใจก็แสดง
ว่าอาจมีการตอบโต้ด้วยกิจกรรมทางอาวุธ
อย่างหนักหน่วง”

เพราะการที่รัฐไม่ยอมรับสถานะ
ทางการเมืองของขบวนการปลดปล่อย

แต่กลับสร้างกระแสสูงของการพูดคุยเพื่อ
สันติสุขกับภาคประชาสังคมนั้น มันคือนัย
สำคัญที่จะตีความไปเป็นอื่นไม่ได้ นอกเสีย
จากมันคือสัญญาณจากรัฐต่อขบวนการ
ปลดปล่อยปาตานีเป็นเอกราชอย่างเฉพาะ
เจาะจงว่า

**ถ้าไม่มาคุยเพื่อสันติสุขก็จงรับ
สภาพจากการปราบปรามอย่างหนักและ
เด็ดขาด...**

ให้การศึกษาป๊อาร์ทอินเพื่อสันติสุขในภาคใต้

เมื่อการเจรจาสันติภาพกำลังจะเริ่มขึ้นอีกครั้ง บรรดาผู้แบ่งแยกดินแดนต้องการความช่วยเหลือในการเสริมสร้างฝ่ายการเมือง

ทีมเจรจาสันติภาพของไทยกับขบวนการแบ่งแยกดินแดนมาลาญกำลังจะก่อรูปร่างขึ้นครั้งใหม่ เมื่อรัฐบาลใหม่ของไทยกำลังจะตัดสินใจรอบสุดท้ายในการคัดเลือกคนเข้าทำงานที่แสนท้าทายซึ่งรออยู่เบื้องหน้า

การคัดเลือกตัวบุคคลน่าจะเสร็จสิ้นภายในสิ้นเดือน (กุมภาพันธ์) นี้ ขณะนี้กำลังอยู่ระหว่างการรวบรวมเจ้าหน้าที่ระดับกลางจากหลายหน่วยงาน อาทิเช่น จากสำนักข่าวกรองแห่งชาติ ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.) กระทรวงยุติธรรม กระทรวงการต่างประเทศ กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายใน กองทัพภาคที่ 4 และกองทัพบก

พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ได้แต่งตั้งให้ พลเอกอัษฎรา เกิดผล อดีตเสนาธิการทหารบก เป็นหัวหน้าทีมเจรจาเมื่อหลายเดือนก่อน และประเทศไทยขอให้มาเลเซียทำหน้าที่เป็นผู้ประสานงานและอำนวยความสะดวกในการเจรจาต่อไป

ความจริงแล้วมีการเจรจากันอย่างลับๆ (Secret Track) ระหว่างเจ้าหน้าที่ฝ่ายความมั่นคงกับสมาชิกขบวนการแบ่งแยกดินแดนบางคนบางกลุ่มอยู่ด้วยโดยที่ทางฝ่ายมาเลเซียไม่ได้รับรู้ แต่ก็ยังไม่เป็นที่ชัดเจนนักว่าการเจรจาลับนั้นจะมีส่วนสนับสนุนต่อการเจรจาอย่างเป็นทางการแค่ไหนอย่างไร

เป็นที่คาดกันว่าในการเจรจาลับนั้นจะมีประเด็นเรื่องการปฏิบัติ (ทางทหาร) การบางอย่าง เช่น เรื่องกฎการปะทะ ส่วนประเด็นทางการเมืองนั้นจะมีการพูดคุยกัน

แต่เฉพาะในวงที่เป็นทางการ (Official Track) เท่านั้น

แหล่งข่าวทั้งจากเจ้าหน้าที่ของไทยและกลุ่มผู้ก่อความไม่สงบ เห็นตรงกันว่าการเจรจาและการเจรจาทางการนั้นควรจะมีส่วนหนุนส่งซึ่งกันและกัน ไม่นั้นนั้นก็ไม่มีประโยชน์อะไรที่จะมีการเจรจาชู้ชานแบบนี้ การเจรจาแบบเป็นทางการนั้นควรเปิดเผยต่อสาธารณะ ส่วนการเจรจาเกี่ยวกับการปฏิบัติการทางทหารนั้นควรอยู่ในวงปิดลับ

ความจริงมีการเจรจาแบบปิดลับมาสองครั้งแล้วระหว่างเจ้าหน้าที่อาวุโสของกองทัพภาคที่ 4 กับผู้นำของกลุ่มขบวนการแบ่งแยกดินแดน 2 กลุ่ม เมื่อเดือนธันวาคม ที่ประเทศอินโดนีเซีย

แต่แหล่งข่าวภายในกองทัพกล่าวว่า การพบปะกันทั้งสองครั้งนั้นพลเอกอัศวินไม่ได้ให้ความเห็นชอบ อีกทั้งข้อตกลงในครั้งนั้นก็ไม่ได้รับยอมรับประเทศไทยก็เป็นแบบนี้ตลอด ติดต่อกับองค์กรแบ่งแยกดินแดนมาหลายปีเป็นเวลา

ครึ่งศตวรรษที่ผ่านมาโดยไม่ไว้วางใจกันและไม่เคยรักษาสัญญาอะไรได้เลย ไม่มีใครมั่นใจได้อีกเช่นกันว่าคราวนี้จะไม่เหมือนเดิม

ยังไม่เป็นที่ชัดเจนอีกเช่นกันว่าใครจะเป็นหัวหน้าคณะกรรมการเจรจาแหล่งข่าวกล่าวว่า คณะรักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติ อาจจะมอบหมายงานนี้ให้กับพลเอกอภิสิทธิ์ หมีนสวัสดิ์ คนสนิทของนายกรัฐมนตรีประยุทธ์ มาทำหน้าที่นี้

แรกที่เดียว พลเอก อภิสิทธิ์ได้รับการวางตัวให้เป็นหัวหน้าทีมเจรจา แต่สุดท้ายก็เปลี่ยนออกไปเพราะทางรัฐบาลไม่ต้องการหักหาญกับมาเลเซียด้วยการให้ตำแหน่งสำคัญนี้กับเขา เนื่องจากพลเอกอภิสิทธิ์นั้นเคยวิพากษ์วิจารณ์มาเลเซียอย่างโจ่งแจ้งว่าไม่มีความจริงใจในการทำแผนสันติภาพในภาคใต้ของไทย

เขาเคยว่าประเทศไทยต้องพยายามอย่างหนักในการช่วยยุติปัญหาโจรจีนคอมมิวนิสต์ให้มาเลเซียและก็หวังว่ามาเลเซียควรจะตอบแทนไทยบ้างใน

คราวนี้

นักสังเกตการณ์เชื่อว่า การนำพลเอกอภินิษฐ์เข้ามาเกี่ยวข้องกับภารกิจในฐานะที่ปรึกษาให้กับทีมเจรจาของรัฐบาลนั้นไม่เพียงแต่จะส่งสัญญาณที่ผิดให้กับทางมาเลเซียเท่านั้นหากแต่ยังจะเป็นการบดบังบทบาทของพลเอกอักษราอีกด้วย

เรื่องที่น่าห่วงประการหนึ่งก็คือเรื่องสายการบังคับบัญชา ยังไม่ชัดเจนว่าตกลงพลเอกอภินิษฐ์ต้องขึ้นตรงกับพลเอกอักษราหรือพลเอกประยุทธ์นายกรัฐมนตรีหรือว่าจะเป็นอิสระในตัวเองพูดอะไรก็ได้ตามใจชอบ

พลเอก อภินิษฐ์ เคยได้รับการวางตัวให้พูดคุยกับกลุ่มขบวนการแบ่งแยกดินแดนมาโดยตลอดในช่วงทศวรรษ 1980 - 1990 แต่งานของเขาในขณะนั้นดูเหมือนจะเป็นงานด้านข่าวกรองมากกว่าจะเป็นการเจรจาที่มีความหมายอะไรจริงๆ เพื่อแสวงหาแนวทางสันติสุขในการอยู่ร่วมชวามลายูปาตานี

ทุกวันนี้ บรรดานักรบแบ่งแยกดินแดนส่วนใหญ่อยู่ภายใต้การนำของป็อาร์เอ็น (Barisan Revolusi Nasional - BRN) ซึ่งผู้นำส่วนใหญ่เป็นผู้อาวุโสที่ได้รับความเชื่อถือในทางศาสนาค่อนข้างมาก

ผู้ปฏิบัติงานของป็อาร์เอ็นหลายรายกล่าวว่า บรรดาผู้นำอาวุโสเหล่านี้ไม่ค่อยได้ยุ่งเกี่ยวกับการปฏิบัติการในพื้นที่ แต่จะเข้ามาแทรกแซงบ้างในบางครั้งถ้าเห็นว่าผู้ปฏิบัติงานเหล่านั้นออกนอกเส้นทางหรือละเมิดกฎเกณฑ์ที่วางกันเอาไว้อย่างหลวมๆ

ตัวเชื่อมระหว่างบรรดาผู้อาวุโสกับนักรบนั้นคือฝ่ายการเมือง (Political Wing) ซึ่งสมาชิกส่วนใหญ่ก็เป็นคนระดับกลางซึ่งก็มีชื่อเสียงในทางศาสนาอยู่บ้าง พวกเขาหวังว่าสักวันหนึ่งจะปรากฏตัวต่อสาธารณชนในนามของป็อาร์เอ็นได้

ผู้แทนของป็อาร์เอ็นหลายรายกล่าวว่าองค์กรของพวกเขาไม่ค่อยสนใจรวมกระบวนการสันติภาพนี้สักเท่าไรเพราะตอนนี้ต้องเร่งสร้างฝ่ายการเมืองนี้ให้เข้มแข็งพอที่จะเป็นตัวแทนของขบวนการได้เสียก่อน นอกจากนี้ก็ยังมีประเด็นที่เกี่ยวข้องอีกหลายอย่าง เช่นเรื่องภูมิคุ้มกัน (ทางกฎหมาย) ของสมาชิกขบวนการ ปัญหาการยอมรับของฝ่ายการเมืองและตัวแทนคู่เจรจา พวกเขาบอกว่าอยากจะทำางานร่วมกับชุมชนนานาชาติเพื่อจะพัฒนาและบรรลุเป้าหมายเหล่านี้มากกว่า

และถ้าหากว่ามีโอกาสจะได้ทำงานกับคนข้างนอกบ้างก็หวังว่าคนนอกที่วานั้นจะเป็นตัวแทนของภาครัฐมากกว่าจะเป็นพวกเอ็นจีโอไม่ว่าในท้องถิ่นหรือระหว่างประเทศก็ตาม

ผู้นำบิฮาร์เอ็นโต้ได้เรียนรู้จาก ขบวนการแบ่งแยกดินแดนหลายแห่ง เช่นขบวนการปลดปล่อยอาเจะห์ (Free Aceh Movement-GAM) ในอินโดนีเซีย และขบวนการปลดปล่อยอิสลามโมโรที่ฟิลิปปินส์ (Moro Islamic Liberation Front-MILF) แล้วก็ประทับใจในบทบาทของฝ่ายการเมืองของขบวนการเหล่านี้

นักสังเกตการณ์ที่คร่ำหวอดกับปัญหาความขัดแย้งแบบนี้ กล่าวว่า ฝ่ายการเมือง(Political Wing) นี้เป็นสิ่งจำเป็นเพื่อใช้เป็นกันชนกับรัฐบาลในกรุงเทพฯ เพราะรัฐบาลเขาก็มีความจำเป็นทางเมืองของเขาเหมือนกันที่จะประกาศว่าเขากำลังเจรจากับกลุ่มการเมืองไม่ใช่กับพวกนักรบ ยิ่งไปกว่านั้นเป็นเรื่องจำเป็นอย่างยิ่งที่ทั้งสองฝ่ายจะต้องปรับจูนคลื่นให้ตรงกันเพื่อจะติดต่อสื่อสารกันได้

แต่ก็ไม่ใช่เรื่องง่ายสำหรับทหารไทยที่จะเลิกคิดว่าตัวเองอยู่ในเกมแบบผู้ชนะกินรวบ นายทหารระดับสูงของไทยไม่เคยแสดงเจตนาอะไรที่ชัดเจนเลยว่าจะมีข้อเสนอที่ดี นักสังเกตการณ์กล่าวว่า คณะรักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติต้องการให้จำนวนความรุนแรงลดลงเพื่อจะบอกกับสาธารณชนทั่วไปว่าพวกเขาเดินมาถูกทางแล้วเท่านั้น

กล่าวอีกนัยหนึ่งการให้การศึกษา

กับบิฮาร์เอ็นโต้เพื่อให้พวกเขาสามารถรับมือกับฝ่ายไทยได้อย่างเท่าเทียมในเวลาที่ต้องเข้าสู่การเจรจาสันติภาพ เป็นสิ่งที่ไม่เคยมีอยู่ในความคิดของผู้นำที่กรุงเทพฯเลย

แหล่งข่าวในบิฮาร์เอ็นโต้กล่าวว่า พวกเขาก็ตระหนักเรื่องนี้ที่ว่าตลอดประวัติศาสตร์ที่ผ่านมากองทัพไม่ต้องการจะคุยสันติภาพอย่างเป็นทางการเลย ทั้งพวกเขาก็รู้ด้วยว่ากองทัพไม่ได้มีส่วนร่วมในการสร้างกระบวนการสันติภาพสมัยรัฐบาลยิ่งลักษณ์ ชินวัตร ที่ประกาศกันในวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2556 ที่กัวลาลัมเปอร์

ความคิดที่ว่าทหารจะต้องเป็นพระเอกตลอดนั้นไม่เคยเปลี่ยนแปลง บิฮาร์เอ็นโต้ก็เข้าใจดีว่าที่มาพูดกันเรื่องแผนสันติภาพในตอนนั้นก็แค่เพียงงานประชาสัมพันธ์เพื่อผู้ชมทั้งระดับท้องถิ่นและนานาชาติเท่านั้น

นักสังเกตการณ์นานาชาติที่คร่ำหวอดกับวงการนี้มานานก็เห็นทำนองเดียวกัน พวกเขาสนใจแต่ก็ยังคงสงสัยว่าตกลงแล้วประเทศไทยกำลังจะเสนออะไรให้กับบิฮาร์เอ็นโต้หรือคนมลายูในภาคใต้ของไทยกันแน่

พอมีสัญญาณในเชิงบวกอยู่บ้างสำหรับรัฐบาลในกรุงเทพฯคือตอนนี้ความรุนแรงลดลงประมาณ 40 เปอร์เซ็นต์

เมื่อเปรียบเทียบกับปีที่แล้ว แต่บ็อราร์เอ็นไม่เชื่อในการตีความข้อมูลนี้ ทั้งยังว่าบรรดานักรบของขบวนการประสบความสำเร็จในการขยายพื้นที่ปฏิบัติการเข้าไปในอำเภอเบตง จังหวัดยะลา และอำเภอสะเดา ของจังหวัดสงขลา และยังสามารถปฏิบัติการโจมตีเป้าหมายสำคัญๆได้อีกด้วย

ผู้แทนบ็อราร์เอ็นกล่าวว่า ความสามารถทางทหารของบ็อราร์เอ็นนั้นนับวันแต่จะเพิ่มขึ้น แต่ทว่ามันจะมากพอที่จะทำให้ทหารไทยคิดว่าสมควรจะเปลี่ยนเกมมาเป็นแบบชนะทั้งคู่แทนที่จะเป็นแบบกินรวบได้หรือไม่

แต่เกมใหญ่ (The Great Game) ได้เริ่มขึ้นแล้ว เมื่อบรรดานักเจรจาสันติภาพนานาชาติมองหาหนทางที่จะเข้ามามีส่วนร่วมทั้งได้เริ่มจับจองที่นั่งในวงเจรจากันบ้างแล้ว บรรดาผู้นำของกลุ่มแบ่งแยกดินแดนหลายต่อหลายกลุ่มยกเว้นบ็อราร์เอ็นเริ่มถ่ายรูป ถ่ายวีดีโอออกงานตามที่สาธารณะเพื่อโชว์ตัวและสร้างภาพกันเป็นการใหญ่

แต่แหล่งข่าวในบ็อราร์เอ็นบอกว่า พวกเขายังอายกล้องกันอยู่ เพราะว่าถ้าเปิดตัวออกมาแล้วเกรงว่าจะได้ไม่คุ้มเสีย

กวดรหัส-เข้าทะเล : ผู้ร้าย-พระเอก “สงครามคลิบป่วนสังคมไทย”

เป็นความซ็อกของสังคมไทย
อย่างมากเลยที่เดี๋ยวที่อยู่ก็ได้มีคลิบ
วิดีโอเผยแพร่ทางโซเชียลมีเดียเมื่อวันที่
2 มีนาคม 2558 ของบุคคลซึ่งปกปิด
ใบหน้าและคลุมตัวด้วยผ้าสีน้ำตาลอ่อน
ดูผิวเผินแบบผ่านๆคล้ายจิ๋วของพระ
สงฆ์ แนะนำตัวแบบแอบอ้างว่าตนเป็น
ลูกหลานของท่านนบีมุฮัมมัด (ช.ล.) ชื่อ
ว่า “กูซัยค์” ทำการประกาศเชิญชวนชาว
มุสลิมอัลฟาฏอนีทำสงครามศาสนาอิสลาม
กับ “กาเฟร” ซึ่งอยู่ในพื้นที่อัลฟาฏอนีเพื่อ
ขับไล่ออกนอกพื้นที่ โดยได้ยื่นเงื่อนไขสงบ
ศึก 2 กรณี 1 คือให้ออกนอกพื้นที่ภายใน
วันที่ 30 เมษายน 2558 อีก 1 คือถ้าไม่ออก
นอกพื้นที่ภายในเวลาดังกล่าวให้ทำการ
จ่ายภาษีจำนวนเงิน 1,250 บาท ต่อเดือน
หรือ 15,000 บาท ต่อปี แก่ “มัสยิดและ

ตาดีกาทุกแห่ง”

ตอนที่ผู้เขียนได้ดูคลิบนี้
ก็รู้สึกว่าจะน่าจะเป็นคลิบการระบาย
ความเครียดแบบธรรมดาๆ ทว่าไปที่คงจะ
ไม่มีอะไรที่เป็นแก่นสาร แต่เมื่อได้ดูอีกครั้ง
ในวันที่ 2 นับจากคลิบถูกเผยแพร่ครั้งแรก
นั้น ได้เห็นการวิพากษ์วิจารณ์ของเสมือน
ตัวแทนชุดความคิดของชาวมุสลิมและ
ชาวพุทธในโลกโซเชียลมีเดียแบบรุนแรง
กันมาก ต่างฝ่ายต่างก็ชั้ดกันไปชั้ดกันมา
ด้วยวาทะคำพูดของอารมณ์ที่ไม่เป็นมิตร
อย่างชัดเจน คล้ายๆได้เกิดสมรภูมิตรบ
ระหว่างชาวมุสลิมกับชาวพุทธในโลกโซ
เชียลมีเดียไปแล้ว

ปรากฏการณ์แบบนี้สำหรับผู้
เขียนและสำหรับคนทั่วไปก็น่าจะมีความ
รู้สึกไม่ต่างมากนัก ว่ามันน่าจะไม่ใช่เป็น

ปรากฏการณ์แบบ “ไร้เดียงสา” ไม่มีความเชื่อมโยงใดๆ กับปรากฏการณ์อื่นๆ หรือไม่มีแรงขับเคลื่อนใดๆ เลยคงจะเป็นไปไม่ได้ เพราะถ้าสังเกตคำพูดแต่ละคำนั้นล้วนมีนัยยะ “หวังผลทางจิตวิทยาการเมืองอย่างเฉาะเจาะจง” โดยเฉพาะเมื่อวันที่ 3 มีนาคม 2558 หนึ่งวันหลังจากคลิปดังกล่าวถูกเผยแพร่ก็ได้มีคลิปวิดีโอของบุคคลปกปิดใบหน้าด้วยผ้าขาวม้าใช้คำพูดในภาษาไทยภาคอีสาน ซึ่งมีเนื้อหาหักล้างกับคลิปวิดีโอที่อ้างเป็นลูกหลานท่านนบีมูฮัมหมัด (ช.ล.) ทำนองว่ากล่าวหาบุคคลดังกล่าว “ไม่ใช่นักรบเพื่อศาสนาอย่างแท้จริง เป็นแค่ผู้ก่อการร้ายที่สมควรถูกทำลาย ฆ่าให้สิ้นซาก” อีกทั้งยังเรียกร้องให้ชาวพุทธและชาวมุสลิมร่วมมือกันต่อต้านขบวนการก่อการร้าย ซึ่งในมิติของผลลัพธ์ทางความรู้สึกจิตวิทยามวลชนแล้ว ถือว่าการปรากฏตัวของคลิปผ้าขาวม้าส่งผล “เป็นประโยชน์ต่อฝ่ายความมั่นคงไทยมากกว่า” ฝ่ายขบวนการปลดปล่อยปาตานีเป็นเอกราชแน่นอน และยังตอกย้ำความอ่อนไหวแบบแหลมคมของคลิปกุ้อาจแอบอ้างเป็นลูกหลานท่านศาสดานบีมูฮัมหมัด (ช.ล.) ด้วยการสร้างบาดแผลเชือดหัวใจของคนสองศาสนาระหว่างมุสลิมกับพุทธเกิดความรู้สึกร่วมว่ากำลังจะถูกกดขี่และถูกทำร้ายอย่างโหดเหี้ยมทารุณเหมือนเหยื่อของ ISIS โดยปริยาย

เมื่อสถานะของคลิปลดลงได้ส่งผลต่อความรู้สึกนึกคิดทางจิตวิทยามวลชนเชิงปลุกเร้าให้เกิดปฏิกริยาการมีท่าทีแบบต่อต้านต่อกันของสังคมมุสลิมและสังคมพุทธในวงกว้างแบบไร้เดียงสา

ผู้เขียนคิดว่าจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่สังคมสาธารณะทุกศาสนาและทุกเชื้อชาติจะต้อง “มีสติ” ในการบริโภคสื่อประเภทนี้ด้วยวิธีการพื้นฐานแบบง่ายๆ คือ “การตั้งสติ” พินิจพิจารณาไตร่ตรองที่ไปที่มาหรือต้นสายปลายเหตุของปรากฏการณ์แบบนี้อย่างรอบด้านและเป็นวิทยาศาสตร์ ไร้เดียงสาจนเกินไปจนมองเป็นเรื่องตลกไร้แก่นสาร

สิ่งทีพอจะเป็นเครื่องยืนยันว่าปรากฏการณ์คลิปแอบอ้างว่าเป็นลูกหลานท่านศาสดานบีมูฮัมหมัด (ช.ล.) ไร้เดียงสาก็คือจากเนื้อหาของคลิปลดดังกล่าว “เมื่อทำการถอดรหัสจะเห็นได้ว่ามีความเชื่อมโยงกับหลากหลายปัจจัยซึ่งอาจเป็นแรงขับเคลื่อนทำให้เกิดปรากฏการณ์คลิปในรูปแบบดังกล่าวอย่างน่าสงสัยชวนฉงนใจมากเลยทีเดียว”

ลองเรามาพิจารณาร่วมกันแบบคำต่อคำ ประโยคต่อประโยคของเนื้อหาคำพูดในคลิปลดดังกล่าวดังต่อไปนี้

“ลาอิลลาฮะอิลลัลลอฮู วะฮัซซะดุดันนะมุฮัมมะดะร่อซูลุลล ะบิสมิลลาฮิร ะเราะฮ์มานิรรูอฮีม แกลงการณ์ครั้งที่ 1 ขบวนการมูญาฮิดีนริบาตอัลฟาตอนี ข้าคือ กุชัยค์

ผู้นำแห่งขบวนการมุญาฮิดีนรีบาดอัลฟา ตอนี ตามบัญชาแห่งอัลอัลเลาะห์ ชูบา ฮานะฮฺวาด้าอาลา และ ชุนนะห์ ของท่าน ศาสดามุฮัมมัด”

“เราจะขับไล่กาไฟรผู้รุกรานเพื่อ สถาปนารัฐอิสลามอย่างเต็มรูปแบบ ประเทศฟาตอนีदारุสลามถูกก่อตั้งโดยเชื้อสาย ศาสดามุฮัมมัด (ช.ล.) กาไฟรผู้รุกราน ได้แต่งขึ้นมาใหม่เพื่อตบตาชาวโลก โอ้ชาว ฟาตอนีเข้าคือลูกหลานเชื้อสายท่านศาสดา มุฮัมมัด (ช.ล.) คนหนึ่ง”

“จกร่วมกับข้าฯ ต่อต้านกาไฟร จากที่ที่ท่านอยู่ จงเป็นมุญาฮิดีน ณ บ้าน ของท่าน จงใช้มีด พร้า จอบเสียม ปกป้อง ครอบครวัของ ท่านจากฟิถนะของกาไฟร จงหยุดติดต่อค้าขาย และร่วมกิจกรรม กับกาไฟร ถึงชวามลายูสุนัหรับใช้กาไฟร ได้แก่ ทหาร ทหารพราน ตำรวจ อส. ชรบ. ผู้ว่าราชการจังหวัด นายอำเภอ ปลัด อำเภอ เจ้าหน้าที่ปกครอง สภาอูลามา ของ คอ.บ.ต. สายข่าวและงานความมั่นคง ทุกคน จงวางอาวุธ และลาออกสำหรับ ประชาชนชาวไทยพุทธทุกคนจงออกไป จากฟาตอนีदारุสลาม หรือไม่จงจ่ายภาษี แก่รัฐบาลฟาตอนี”

“โดยบริจาคให้มัสยิด หรือ โรงเรียนตาดึกาทุกแห่ง ในอัตราเดือนละ 1,250 บาท หรือปีละ 15,000 บาท ถึง รัฐบาลแห่งประเทศไทย จงถอนกำลังทุก

หมู่เหล่าออกจากแผ่นดินนี้ และจงปล่อย ตัวนักโทษด้านความมั่นคงทุกคน ทั้งหมดที่ กล่าวมานี้ ภายในวันที่ 30 เมษายน 2558 หากปฏิเสธ นักรบของเราทุกคนพร้อมที่จะ พลีชีพทุกวิถีทาง ท่านจะสูญเสียมากกว่า สามจังหวัดแน่นอน อัลลามูอาลัยกุม.... อัลลอฮ อักบร อัลลอฮ อักบร...”

ปัจจัยแรกคือคลิปดังกล่าวเกิดขึ้นท่ามกลางช่วงเวลาที่เป็นกระแสสูง ของความรู้ลึกลับสังคมสาธารณะต่อ “อิส ลามโพเบีย” ซึ่งแปลว่าความหวาดกลัว สุดขีดต่อผู้นับถือศาสนาอิสลามอย่างไร เดียงสาโดยเฉพาะในสังคมชาวยุโรปและ ลามมาถึงในสังคมไทย โดยผ่านช่องทาง ของการนำเสนอของ “สื่อกระแสหลัก” ซึ่งสังคมสาธารณะยังติดตาฝังใจกับภาพ ของการเชือดคอเหยื่อที่เป็นเชลยศึกของ ขบวนการ “ISIS”

ปัจจัยที่ 2 “น่านโมเดล” คลิป ดังกล่าวเกิดขึ้นท่ามกลางกระแสสูงของ การต่อต้านกิจกรรมทางศาสนาอิสลามใน ประเทศไทยโดยชาวไทยพุทธโดยเฉพาะ ปรากฎการณ์การรวมตัวกันของชาวไทย พุทธในจังหวัดน่านคัดค้านการสร้างมัสยิดของชาวมุสลิมในจังหวัดน่านโดย ให้เหตุผลว่า “กลัวว่าจะกลายเป็นเหมือน สถานการณ์ความไม่สงบในพื้นที่ชายแดน ใต้”

ปัจจัยที่ 3 คลิปดังกล่าวเกิดขึ้น

ท่ามกลางกระแสสูงของปรากฏการณ์ความพยายามอย่างยิ่งยวดที่จะให้มีความเป็นรูปธรรมของ “กระบวนการพูดคุยสันติสุข” ของฝ่ายความมั่นคงรัฐไทยกับฝ่ายความมั่นคงรัฐมาเลเซียและบางส่วนบางกลุ่มของขบวนการอุดมการณ์เพื่อการปลดปล่อยปาตานี เป็นเอกราชและมีการเปรยจุกจากฝ่ายความมั่นคงรัฐไทยว่าแนวโน้มจะมีการเปิดเผยตัวคณะพูดคุยของทั้งสองฝ่ายอย่างเป็นทางการ “ภายในเดือนเมษายน 2558”

ปัจจัยที่ 4 คลิปดังกล่าวเกิดขึ้นท่ามกลางกระแสสูงของการวิพากษ์วิจารณ์นโยบายฝ่ายความมั่นคงที่ได้ประกาศว่าจะทำการ “ถอนทหารหลักที่มาจากภูมิภาคอื่น ออกนอกพื้นที่ให้หมด ภายในเดือนเมษายน 2558” ว่าเป็นเรื่องจริงหรือไม่ หรือถ้าถอนออกจริงๆแล้วจะมีการทดแทนกำลังพลด้วยอาสาสมัครทหารพราน ชุดอาสาสมัครติดอาวุธต่างๆจากคนในพื้นที่ในอัตราที่มากขึ้นกว่าที่มีอยู่เดิมหลายเท่าหรือไม่

ปัจจัยที่ 5 ช่วงเวลาภายในเงื่อนไขเวลาที่คลิปดังกล่าวได้ระบุไม่เพียงแต่บังเอิญตรงกับช่วงเวลา “ดีเคย์” ของสองปรากฏการณ์ใหญ่ แต่ยังตรงกับเดือนครบรอบแห่งการนองเลือดในบ้านของพระเจ้านั้นคือตรงกับ “เหตุการณ์กรือเซะ 28 เมษายน 2547”

ข้อสังเกตที่น่าสนใจของปัจจัยข้อนี้คือคลิปดังกล่าวตั้งใจจะ “ปลุกเร้าความรู้สึกนึกคิด” ของสังคมสาธารณะต่อภาพความรุนแรงในลักษณะของเหตุการณ์กรือเซะหรือไม่ เพราะในเรื่องของอาวุธที่ใช้มีดพร้า ก็บังเอิญตรงกับคำเชิญชวนของเนื้อหาในคลิปดังกล่าว

ปัจจัยที่ 6 บุคคลในคลิปดังกล่าวอ้างตนว่าเป็นลูกหลานของท่าน ศาสดานบีมุฮัมมัด (ช.ล.) อย่างคลั่งไคล้และสุดโต่งซึ่งในบริบทของสังคมอิสลามทั่วโลกหรือแม้กระทั่งในบริบทชายแดนใต้ของประเทศไทยนั้น มีเพียงนิกาย “ชีอะห์” เท่านั้นที่เอาประเด็นการเป็นลูกหลานนบีมุฮัมมัดเป็นประเด็นในการเคลื่อนไหวกิจกรรมต่างๆ โดยเฉพาะกิจกรรมที่ว่าด้วยการทำสงครามศาสนา

ข้อสังเกตที่น่าสนใจต่อปัจจัยข้อนี้คือ “ถ้าเป็นชีอะห์จริง แล้วชาวชีอะห์ในพื้นที่ชายแดนใต้มีตัวตนจริงหรือไม่ ถ้ามีตัวตนจริงแล้วมีความเกี่ยวข้องอย่างไรกับปัญหาความไม่สงบในพื้นที่ชายแดนใต้”

ปัจจัยที่ 7 บุคคลในคลิปดังกล่าวอ้างตนว่าชื่อ “กุซัยค์” ซึ่งสองคำนี้บังเอิญตรงกับคำนำหน้าชื่อของสองตระกูลใหญ่ที่มีบารมีในสังคมมลายูมุสลิมปาตานี/ชายแดน

ได้ นั่นคือคำว่า “กู” คือคำนำหน้าชื่อของบุคคลที่มีเชื้อสายเจ้าเมืองปัตตานีในอดีต เช่น “ตึงกู้อับดุลกอเดร” คำว่า “ซัยค์” คือคำนำหน้าชื่อบุคคลที่มีเชื้อสายท่านศาสดานบีมูฮัมหมัด (ช.ล.)

ข้อสังเกตที่น่าสนใจต่อปัจจัยข้อนี้คือทำไมบุคคลในคลิปดังกล่าวจึงเรียกตัวเองว่าชื่อ “กูซัยค์” เพราะบังเอิญแบบบังเอิญจริงๆ หรือตั้งใจให้บังเอิญ ถ้าเป็นข้อแรกก็ไม่ต้องวิเคราะห์หามาก แต่ถ้าเป็นข้อหลังจะไม่วิเคราะห์เลยก็ดูไร้เดียงสาเกินไป ที่นำวิเคราะห์ก็คือตัวบุคคลในคลิปนั้นเป็น “กูซัยค์” จริงหรือตั้งใจจะให้คนเข้าใจว่าคลิปดังกล่าวเกี่ยวข้องกับสองตระกูลใหญ่ซึ่งในปัจจุบันนั้นได้มีบารมีค่อนข้างมากในพื้นที่ชายแดนใต้

ปัจจัยที่ 8 บุคคลในคลิปดังกล่าวเรียกเจ้าหน้าที่รัฐและชาวไทยพุทธในพื้นที่ชายแดนใต้ว่า “กาเฟร” ซึ่งถ้าเปรียบเทียบกับ

กับเนื้อหาของแถลงการณ์ฮาซัน ตอยิบ เมื่อขณะที่เขาเป็นหัวหน้าคณะพูดคุยของ BRN ในช่วงของรัฐบาลยิ่งลักษณ์ฮาซัน ตอยิบ ไม่ได้เรียกเจ้าหน้าที่รัฐหรือภาครัฐว่ากาเฟร แต่เขาเรียกว่า “นักล่าอาณานิคมสยาม” ซึ่งมีนัยยะว่ารากเหง้าของปัญหาไม่ใช่เรื่องศาสนาแต่เป็นเรื่องของ “สิทธิความเป็นเจ้าของอธิปไตยเหนือดินแดนของชนชาติปัตตานี”

ข้อสังเกตที่น่าสนใจต่อปัจจัยข้อนี้ก็คือบุคคลในคลิปดังกล่าวต้องการปรับเปลี่ยนสภาพความขัดแย้งของปัญหาใจกลางจากเรื่องอุดมการณ์ทางชนชาติกลายเป็นอุดมการณ์ทางศาสนาหรือไม่ และ “ถ้ากลายเป็นปัญหาทางศาสนาจริงถามว่าใครจะได้ประโยชน์มากกว่ากันระหว่างรัฐไทยกับ BRN”

เมื่อเชื่่อมร้อยปัจจัยทั้ง 8 ข้างต้นกับการใช้ภาษาไทยกลางในการสื่อสารของ

คลิปลิงก์กล่าวซึ่งมีสถานะของการเป็นแรงขับที่มีความเป็นไปได้มากที่สุด ที่ส่งผลให้เกิดปรากฏการณ์หรืออีกนัยหนึ่งทำให้เข้าใจในเจตนารมณ์ของปรากฏการณ์ “คลิปลูกอาจแอบอ้างเป็นลูกหลานนบี” ประกาศทำสงครามศาสนากับกาเฟรไทยพุทธ ว่ามีกลิ่นอายของความพยายามจงใจเจตนาให้เกิดสภาพบรรยากาศการปลุกเร้าของสถานการณ์สังคมมุสลิมกับสังคมพุทธทั้งในพื้นที่ชายแดนใต้และทั่วประเทศ “มีความเสมือนจริงแบบนำชนหัวลูกของความรู้สึกเหมือนว่ากำลังถูกกดดันจากฝ่ายขบวนการต่อต้านรัฐซึ่งคลิปลิงก์กล่าวเจตนาให้สังคมสาธารณะเหมารวมถึงขบวนการ BRN, PULO และ BIPP ด้วย”

ดังนั้นอาจทำให้สาธารณะเข้าใจ หรือ สันนิษฐานต่อได้ว่า BRN, PULO และ BIPP จะพยายามทำให้เกิดสงครามประชาชนที่มีเป้าหมายทางการเมืองเป็นเรื่องของอุดมการณ์ศาสนาแบบสุดโต่งสุดขั้วเหมือน “ISIS” เพื่อหวังให้สังคมชาวไทยพุทธกับสังคมชาวมุสลิมซึ่ง “ขาดวุฒิภาวะ” ในการพิจารณาการสื่อสารของคลิปลิงก์กล่าวทั่วประเทศไทย “เกิดอารมณ์ความรู้สึกในมุขกลับอย่างรุนแรงและเคียดแค้นใจแบบหนักหน่วงจนอัดอั้นไว้ไม่อยู่ แล้วระเบิดออกมาในรูปแบบปฏิบัติการมวลชนร่วมประสานระหว่างชาวพุทธกับชาวมุสลิมตอบโต้สั่งสอนขบวนการปลดปล่อยปาตานีเอกราชทุกกลุ่ม ตามความเข้าใจของมวลชนที่ถูกปลุกปั่นมาอย่างไร้เดียงสาแบบเข้มข้นและอัดแน่นว่าขบวนการปลดปล่อยปาตานีก็คือขบวนการก่อการร้ายที่โหดเหี้ยมอำมหิตเหมือน ISIS นั่นเอง”

ท้ายที่สุด ลิงที่เป็นเป้าหมายซ่อนเร้นลึกๆแต่คาดหวังให้เกิดขึ้นจริงๆ และซ่อนรูปแบบสลับซับซ้อนของ “คลิปลิงก์ผู้ร้าย” ในชื่อ “กูซัยค์” กับ “คลิปลิงก์พระเอก” ในชื่อ “สลันจุเบย” ก็คือเพื่อ “ดิสเครดิต” สถานะทางการเมืองของขบวนการปลดปล่อยปาตานีเป็นเอกราชท่ามกลาง “ระดับการยอมรับ” ในปัญหาจากเง้าที่แท้จริงของ “สังคมที่มีวุฒิภาวะทางการเมืองและมีความคิดก้าวหน้า” ทั้งในและระหว่างประเทศ โดยผ่านการปรากฏตัวของ BRN พร้อมกับข้อเสนอหรือเงื่อนไข 5 ข้อที่ได้ปรับทัศนคติความเข้าใจของสังคมสาธารณะต่อเป้าหมายทางการเมืองค่อนข้างมากในระดับหนึ่งนั้น

ปรับเปลี่ยนสภาพกลายเป็นสถานะของการไม่ได้รับการสนับสนุนหนุนเสริมจากมวลชนในพื้นที่และนอกพื้นที่ อีกทั้งจากประชาคมระหว่างประเทศตอบทบทวนการต่อสู้เพื่อเอกราชปาตานีของขบวนการปลดปล่อย ได้มีสถานะเป็น “คู่เจรจาที่มีคนกลางเป็นผู้ไกล่เกลี่ย” ไม่ใช่แค่เป็นผู้อำนวยความสะดวกอย่างเดียว อีกทั้งมีแนวโน้มว่าเป้าหมายทางการเมืองของขบวนการปลดปล่อยปาตานีจะมีโอกาส “ยึดโยงกับ

เจตจำนงของของชาวปาตานีที่หมายถึง
ชนชาติมลายู ชนชาติสยามและชนชาติ
จีน” โดยผ่าน“บรรยากาศการตื่นตัว
ทางการเมือง” ของชาวปาตานีเองอย่าง
มีพลวัตของกระบวนการสร้างสันติภาพ
และกระบวนการสร้างสันติสุขโดยตัวของ
มันเองหรือไม่

ถ้าเป็นไปตามบทวิเคราะห์ข้างต้น
จริง น่าสนใจว่าปฏิกริยาของสังคมชาวไทย
พุทธและสังคมชาวมุสลิมทั้งในและนอก
พื้นที่ชายแดนใต้ ต่อคลิป “ปลุกเร้าอารมณ์
เพื่อทำสงครามประชาชนกับประชาชน
กันเองแบบไร้เดียงสาและหุเบา จะมีท่าที่

ไหลตามหรือเฉยๆหรือต่อต้านกลับไป และ
ไม่ใช่เฉพาะชาวมุสลิมกับชาวพุทธเท่านั้น
ชาวมุสลิมกับชาวมุสลิมก็ย่อมเกิดปฏิกริยา
ต่อกันแน่นอน โดยเฉพาะชาวมุสลิมที่อยู่
ในพื้นที่ระหว่างกลุ่มเป้าหมายของวงศ์
ตระกูล ”กูชัยค์” กับ “มัสยิดและตาศึกา”
ซึ่งหมายถึงบรรดาโต๊ะอิหม่ามและอูสตาส
จะต้องเกิดปฏิกริยาแบบมีท่าทีอย่างใด
อย่างหนึ่งแน่นอน”

ศักราชใหม่ของสถานการณ์ความ
ขัดแย้งที่ปาตานีหรือชายแดนใต้ที่ทุกฝ่าย
ทุกชนชั้นจะกระพริบตาอย่างประมาทไม่
ได้ เริ่มเกิดขึ้นแล้วอย่างเป็นทางการ...

ทิศทางสันติภาพปาตานี : บทพิสูจน์ของกองทัพไทย?

ดูเหมือนว่ากระบวนการพูดคุยเพื่อสันติภาพปาตานี อาจต้องลุ้นกันอีกหลายเทียดใจ ด้วยอนุภูมิภาคของการเมืองภายในของไทยเอง ที่ยังอยู่ในห้วงยุคถอยหลังเข้าคลองอยู่ทุกระเบียบนี้ว ถึงแม้การแก้ปัญหาเฉพาะกาลของระบบการเมืองไทย จะยุติด้วยการทำรัฐประหารอยู่บ่อยครั้ง จนกลายเป็นวัฏจักรแห่งการเมืองไทย ที่ได้กลายเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมไปเสียแล้ว

ภายหลังการเข้ามากุมอำนาจอย่างเบ็ดเสร็จของรัฐบาลทหาร ภายใต้การกุมบังเหียนของพล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา ผู้สถาปนาตัวเองจากผู้บัญชาการทหารบกสู่หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ซึ่งต่อมาได้แปรสภาพเป็นนายกรัฐมนตรีโดยปริยาย ที่ค่อนข้างดุดันในบุคลิกและความเด็ดเดี่ยวในการปล่อยหมัด ทำให้หลายฝ่ายต่างคงอรวไรไส้เดือนที่โดนแดด

ปัญหาภาคใต้ยังคงเป็นประเด็นถกเถียงอย่างมีสีสันสุด นับตั้งแต่การปะทุขึ้นของเหตุการณ์ความรุนแรงที่มีการใช้อาวุธเป็นเครื่องต่อรอง ในการเรียกร้องความสนใจจากสังคมทั้งในและต่างประเทศ ยิ่งเมื่อมีการเปิดเผยท่าทีของรัฐบาลไทยในการแก้ไขปัญหาความไม่สงบในพื้นที่ชายแดนใต้ ที่มีความเรื้อรังมาอย่างยาวนาน ซึ่งได้คร่าชีวิตของผู้คนทั้งพลเรือนและเจ้าหน้าที่ฝ่ายความมั่นคงไปแล้วนับพันชีวิต ด้วยการสมยอมอย่างมีโยติในการเข้าสู่กระบวนการพูดคุยกับกลุ่มที่ต่อสู้ที่มีอุดมการณ์เพื่อเอกราชปาตานี ตามที่

สังคมได้รับรู้ ทั้งที่ก่อนหน้านี้ตลอดระยะเวลาหลายสิบปี ทั้งสองฝ่ายได้ดำเนินการมาตลอดต่อเนื่องอย่างปิดลับ ซึ่งไม่ใช่นักที่สังคมภายนอกและคนในพื้นที่เองจะสามารถรับรู้และเข้าถึงข้อมูลเหล่านั้นได้ นอกจากการติดตามอ่านจากบทวิเคราะห์จากทางหน้าหนังสือพิมพ์ จะด้วยเหตุบังเอิญหรือจงใจติดตามข่าวสารก็แล้วแต่

อย่างที่เราได้ทราบอย่างทั่วกันว่า การเจรจาสันติภาพปาตานีที่ได้ดำเนินการอย่างเป็นทางการนั้น ได้ปรากฏขึ้นภายใต้รัฐบาลพลเรือนที่มีคุณยิ่งลักษณะชินวัตรเป็นนายกรัฐมนตรี ต้องประสบกับอุปสรรคมากมายนานาประการ ทั้งจากพรรคการเมืองฝ่ายค้านที่พยายามจ้องล้มทุกอย่างก้าวแม้กระทั่งประเด็นความมั่นคงทางภาคใต้ ต่างออกมาคัดค้านแสดงความคิดเห็นต่างๆ ที่ไปในทางที่ไม่เห็นด้วยการดำเนินการตัดสินใจของรัฐบาล ในการยอมรับคู่ต่อสู้ที่ได้ก่ออาชญากรรมต่อประเทศชาติ ซึ่งมันไม่คู่ควรอย่างยิ่งสำหรับรัฐบาลไทย ประเทศที่ขึ้นชื่อว่าไม่เคยตกเป็นเมืองขึ้นของใคร

และที่สำคัญกลุ่มที่ฝ่ายเป็นฝ่ายหลักก็คือกลุ่มสายทหาร ที่มีบทบาทโดยตรงในการแก้ไขปัญหาความรุนแรงทางอาวุธ ที่กำลังตอกรับกับรัฐไทย โดยการหมุนลี้ล้อการต่อสู้ในรูปแบบสงครามจรรยาหรือสงครามกองโจร ที่พร้าออกมาขัด

ขวางกระบวนการสันติภาพปาตานีอยู่เนืองนิจ

ซึ่งโดยสัญญาติญาณของทหารแล้ว ผู้ที่ถูกปลุกฝังด้วยอุดมการณ์แห่งการรักษาชาติห่วงแหวนแผ่นดินเกิดสุดชีวิตที่ต้องแลกด้วยเลือดเนื้อและวิญญาณก็ยอม และโดยหลักการแล้วหากการเจรจาสันติภาพกับกลุ่มที่พยายามบ่อนทำลายความมั่นคงแห่งรัฐ ด้วยการก่อการปฏิวัติโดยประชาชนเพื่อประชาชนชาวปาตานีทั้งหมด ตามแผนการเรียกร้องของกลุ่มขบวนการ ที่จะนำไปสู่การเสียดินแดนของประเทศ ถือเป็นความผิดอย่างร้ายแรงของทหาร นั่นคือปัจจัยที่ทำให้ทหารไม่ค่อยเห็นดีเห็นงามกับกระบวนการเจรจาเพื่อสันติภาพ ในเมื่อโดยรวมของกระบวนการสันติภาพที่วางอยู่บนหลักการพื้นฐานของกฎหมายมนุษยชนระหว่างประเทศที่เกิดขึ้นทั่วโลก ล้วนจะลงเอยด้วยการประนีประนอมและสุดท้ายหยุดตรงที่การส่งมอบอำนาจและอธิปไตยแก่ผู้ครอบครองอันเป็นเจ้าของดินแดนเดิม อันเป็นการสร้างสันติภาพในพื้นที่ความขัดแย้งได้อย่างถาวร

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ฝ่ายผู้กุมอำนาจอย่างทหารค่อนข้างมีความหวาดระแวงต่อกระบวนการเจรจาสันติภาพ ที่อยู่ในความสนใจของประชาคมทั้งในส่วนภูมิภาคอาเซียนและประชาคม

โลก กลัวจะเสียจังหวะเดินของหมากรุก เพราะการเสียจังหวะในแต่ละช่วงสมัยบางครั้ง มันอาจหมายถึงการเสียกลเกมส์ทางการเมือง อันเป็นความจริงของระบบยุติธรรมสากล ที่สามารถที่จะเข้ามาทำหน้าที่เคลียร์ปัญหาแทนได้อย่างเต็มอานุภาพและประสิทธิภาพ ในฐานะคนกลาง

แต่นั้นเชื่อว่าฝ่ายทหารจะไม่เอาด้วยและปฏิเสธกระบวนการเจรจาเพื่อสันติภาพ อย่างปิดหูปิดตา แต่ด้วยเป็นฝ่ายที่มีหน้าที่โดยตรงในการรักษาความสงบและความมั่นคงของชาติ จะต้องมีความละเอียดถี่ถ้วนในการอ่านเกมและเดินหน้าในการแก้ปัญหา ด้วยการพูดคุยอันเป็นวิธีที่สันติที่จะนำมาซึ่งความสงบสุขของบ้านเมืองในระยะยาวสืบไป เหนือสิ่งอื่นใดเพื่อมิให้ประชาชนในพื้นที่ทั้งพุทธและมุสลิม จะไม่ต้องเสียชีวิต และเป็นเหยื่อของความรุนแรงอีกต่อไปเช่นกัน

อย่างไรก็ตามเมื่อรัฐบาลที่เข้ามาบริหารประเทศ สังคมก็ต้องติดตามและให้เวลาเป็นเครื่องพิสูจน์เป็นเรื่องธรรมดา ยิ่งเป็นรัฐบาลทหารสังคมนิยมยิ่งให้ความสนใจเข้าไปอีก ในฐานะเป็นตัวแปรสำคัญและผู้มีอำนาจในการตัดสินใจต่อกระบวนการเจรจา สันติภาพปาดานี ที่จะเปิดไฟเขียวหรือหยุดระหว่างทาง

เมื่อการเข้ามาบริหารประเทศของรัฐบาลพล.อ.ประยุทธ์ โดยผลการ ทำให้กระบวนการสันติภาพปาดานีที่ได้ดำเนินการมาก่อนหน้านั้น พลอยสะดุดลงไปด้วย ทำให้สิ่งที่รัฐบาลก่อนหน้าได้ริเริ่มพยายามอย่างเข้มข้น ต้องจบลงอย่างมีมีท่า ซึ่งสาเหตุมาจากการเมืองภายในของไทยเอง

ถึงแม้ก่อนหน้าหรือระหว่างนั้น จะมีคลิปลิขิตโต้ตอบได้จากกลุ่มที่เข้าร่วมโต๊ะพูดคุยกับรัฐไทย ในฐานะตัวแทนกลุ่มของขบวนการต่อสู้ทั้งหมด จะออกมาแถลงอยู่เป็นช่วงๆ ตามระยะเวลาอันเหมาะสม ทำให้ทางฝ่ายไทยต่างคาดการณ์มิถูก ถึงความเป็นไปได้ของกระบวนการพูดคุยเพื่อสันติภาพปาดานี ที่จะดำเนินการต่อไปหรือหยุดชะงักลงอยู่เช่นนั้น

ยิ่งเมื่อทางฝ่ายขบวนการต่อสู้เพื่อปาดานียังย้าข้อเรียกร้องห้าข้ออยู่เช่นเดิม เพื่อปูทางให้กระบวนการสันติภาพได้เดินหน้าต่อไป ทำให้เป็นเรื่องลำบากใจต่อฝ่ายไทย อยู่ตลอดเวลา ซึ่งต่างฝ่ายต่างรักษาท่าทีไว้อย่างคงมั่นได้อย่างแนบแน่น

หากจะว่าไปแล้วฝ่ายขบวนการเป็นฝ่ายที่ได้เปรียบเหนือรัฐไทย ในแง่ของการเข้าร่วมโต๊ะเจรจาในครั้งนั้น ที่มีเพียงฝ่ายรัฐไทยเท่านั้น ที่พยายามบีบเร่งเพื่อให้เกิดเวทีการพูดคุยเพื่อให้ปรากฏต่อสาธารณะ การที่ฝ่ายขบวนการเสนอข้อเรียกร้องดังกล่าวใน

ช่วงที่เขายังไม่พร้อม(ไม่อยากจะคุย) ถือ
เป็นไม้เด็ดในการขับเคลื่อนวงล้อการต่อสู้
ในระยะยาว ซึ่งวันเวลาเท่านั้นที่จะนำมา
ซึ่งความเปลี่ยนแปลงต่อการแก้ไขปัญห
จังหวัดชายแดนภาคใต้ของไทยอย่างเป็น
รูปธรรมและตรงจุด

เมื่อทหารเข้ามามีอำนาจอย่าง
เบ็ดเสร็จ ทุกอย่างน่าจะราบรื่น (ในแง่
การคัดค้าน) เพราะไม่มีฝ่ายที่กล้าออกมา
ขัดขวางอย่างที่รัฐบาลพลเรือนเคยประสบ
และคงจะเป็นบทพิสูจน์อีกครั้งหนึ่งของ
รัฐบาลไทยในยุคที่ทหารครองเมืองว่าจะ
ไปได้สักกี่น้ำ ในการบังคับทิศทางเรือแห่ง
สันติภาพ เพื่อให้มุ่งสู่ข้างหน้าได้อย่างราบ
รื่นปราศจากอุปสรรคที่คอยมารังควา
นระหว่างทางท่ามกลางมหาสมุทรของความ
ขัดแย้งที่นับวันยังคงโอบชีวิตของเหล่า
ทหาร ตำรวจ และข้าราชการชั้นผู้น้อย
เกือบทุกวัน

หากการดำเนินการของรัฐบาล
พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา สามารถขับ
เคลื่อนกระบวนการพูดคุยเพื่อสันติภาพ
ได้ถึงแม้จะเปลี่ยนเป็นสันติสุขก็ตาม ได้
วางอยู่บนหลักการที่เที่ยงแท้และบริสุทธิ์
คงไม่เหลือปากว่าแรงของกองทัพไทยที่
จะนำสันติสุข สันติภาพ และภราดรภาพ
กลับสู่ผืนดินปาตานีได้อย่างแน่นอน

สิ่งที่ผู้เขียนกำลังจะกล่าวถึง ณ
ที่นี่ เป็นองค์ความรู้ที่เกิดจากความบังเอิญ

ของผู้เขียนเอง ที่ได้มีโอกาสข้ามแดนไป
สัมผัสกับบรรยากาศของวงเสวนาวิชาการ
สังคมมลายูแบบเต็มตัว เป็นวงเสวนาที่
เปี่ยมไปด้วยภาษามลายูแต่ยังผสมผสาน
ด้วยภาษาอังกฤษศัพท์วิชาการ ซึ่งคงจะ
แตกต่างกันอย่างสิ้นเชิงกับเวทีเสวนาที่ผู้
เขียนเคยสัมผัสถึงในวงเสวนาที่จัดขึ้นใน
พื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้หรือปา
ตานี ตลอดระยะเวลาที่มีโอกาสเข้าร่วม

ทั้งนี้ละแวกพื้นที่ปาตานี/จังหวัด
ชายแดนภาคใต้ สิ่งที่เคยสัมผัสคือการ
ใช้ภาษาที่สละปะปนกันจนกลายเป็น
ภาษาอีกภาษาหนึ่งโดยปริยาย โดยที่
เป็นการใช้มลายูคำ ไทยคำได้อย่างลงตัว
ปรากฏการณ์ดังกล่าวถือเป็นเรื่องที่น่า
กังวลเป็นอย่างยิ่งสำหรับวิวัฒนาการที่อาจ
กระทบต่อภาษาของคนในพื้นที่ในภายภาค
หน้า และแม้กระทั่งในวงเสวนาเกี่ยวกับ
อัตลักษณ์และภาษามลายูเอง ที่ยังต้อง
อาศัยการบรรยายและทำความเข้าใจ
ด้วยภาษาไทยด้วยซ้ำ เพราะนี่คือความ
จริงที่กำลังปรากฏในทุกวันนี้

กลับไปยังสิ่งที่ได้ท้าวความมา
ข้างต้น ถึงเหตุผลที่ว่าเหตุใดปัญหาปาตานี
ถึงได้ยืดเยื้อเรื้อรังมาอย่างยาวนานกว่า
สองศตวรรษนั้น ยังไม่สามารถคลี่คลาย
ได้ นำซ้ำปัญหาหากกลับมีความรุ่มร้อนควบคู่
กับนโยบายของรัฐที่มีความยืดหยุ่นในบาง
เรื่องแต่ยังคงไว้ซึ่งความแข็งแกร่งในบาง

ประเด็น

สิ่งที่คุณเขียนได้มีโอกาสรับฟังองค์ความรู้ตั้งที่จะกล่าวต่อไปนี้ คงเป็นองค์ความรู้ที่ทรงคุณค่ายิ่ง กล่าวคือผู้เขียนเองยังไม่เคยพบเห็นในตำราเล่มใดกล่าวถึงมาก่อน แม้กระทั่งตำราประวัติศาสตร์ที่นิพนธ์โดยบรรดาพจนานักวิชาการทั้งในและต่างประเทศเอง อาจเป็นเพราะพวกเขาเหล่านั้นยังมองไม่ทะลุหรือล่องวิเคราะห์ห้ถึงแก่นในแง่ที่อาจแลดูนอกกรอบขององค์วิชาการก็เป็นได้

จากตำราหลายๆ เล่มที่ผู้เขียนเองได้อ่านและพบเห็น เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ปาตานีในอดีต บางเล่มใช้เรียกลังกาสุกะ ส่วนใหญ่ยังคงเป็นการเล่าเรื่องวันเวลาของแต่ละยุคและสถานการณ์ของการเมืองในยุคนั้นๆ และเป็นการนำเสนอหลักฐานทางโบราณสถาน ที่ช่วยเพิ่มน้ำหนักขององค์ความรู้ประวัติศาสตร์ปาตานี ที่ยังคงเป็นประวัติศาสตร์ที่น่าค้นหาและติดตามอยู่ตลอดต่อเนื่อง บางครั้งยิ่งมีการค้นคว้าทางโบราณคดีมากเท่าใดอาจสามารถปลดความเท็จเปล่งความจริงได้ในบางประเด็น

ตัวอย่างเช่นเรื่องเล่าที่เกี่ยวกับมัสยิดกรือเซะ ที่ผู้เขียนเองเคยรับรู้สมัยเรียนในช่วงประถมเมื่อก่อน ล้วนกลายเป็นอีกเรื่องหนึ่งเมื่อเทียบกับความจริงที่ประวัติศาสตร์ได้กล่าวถึงสาเหตุที่การสร้างอาคารมัสยิดดังกล่าวมิแล้วเสร็จนั้น มีสาเหตุมาจากเพราะถูกสถาป ซึ่งความจริงแล้วมันเป็นการลอบวางเพลิงอันเนื่องมาจากผลประโยชน์ของสงครامن ขณะนั้น ระหว่างสยามกับปาตานีนั่นเอง

และผู้เขียนเองก็เคยเชื่อเช่นนั้นจากการบอกกล่าวของคุณครูประจำชั้น จนกระทั่งได้ศึกษาประวัติศาสตร์จนกระจ่างไปส่วนหนึ่ง

ตามตำราวิชาการหลายๆ เล่มยังคงมีความคลาดเคลื่อนในเรื่องของจำนวนครั้งที่ปาตานีถูกโจมตีจากสยาม แต่สามารถต้านทานได้เกือบทุกครั้ง จนกระทั่งถูกตีแตกในที่สุด ซึ่งนับจากวันที่ปาตานีได้สูญเสียอำนาจในปี 1786 ความสูญเสียทั้งต่อชีวิตและทรัพย์สินของทั้งสองฝ่าย เสมือนเป็นผลหมากรากไม้ที่ร่วงหล่นอยู่ที่ใต้ต้นอยู่ทุกเมื่อเชื่อวัน ที่กลายเป็นจูลินทรีย์บนผืนดินแห่งนี้ ที่เต็มไปด้วยความสมบูรณ์ของมาตุภูมิ ที่ยังคงถูกเล่าขานจากวันนั้นจวบวันนี้อย่างมิสิ้นสุด

หากใครก็ตามที่ได้อ่านประวัติศาสตร์ปาตานีกับสยาม ในช่วงของการสู้รบของแต่ละช่วงสมัยตลอดระยะเวลาที่มีความขัดแย้งระหว่างทั้งสองฝ่าย เสมือนหนึ่งกลายเป็นสงครามวัฒนธรรมไปแล้วก็มีปาน ซึ่งในยุคของความขัดแย้งที่อยู่ในความรุ่งโรจน์เผยแผ่อำนาจและบารมีของแต่ละรัฐ ที่ยังมีการขยับขยายอาณาราชอยู่ตลอดเวลา ต่าง

ตกอยู่ในอาการหวาดผวาพร้อมๆ กับการเฝ้าระวังอยู่ตลอดเวลาเช่นกัน ชนิดที่ว่าอย่าได้แสดงความอ่อนแอทางการทหารให้อีกฝ่ายรับรู้อย่างเด็ดขาด เพราะนั่นคือความลับที่ฝ่ายตรงข้ามพยายามเสาะหาตลอดเวลาอยู่เช่นกัน

สงครามปาดานีกับสยามในอดีตหากจะเทียบความสูญเสียของทั้งสองฝ่ายมีมีใครน้อยกว่าหรือมากกว่ากัน ในเมื่อขึ้นชื่อว่าสงคราม ความสูญเสียคือเรื่องปกติสามัญที่มีอาจหลีกเลี่ยง ทว่าสำหรับฝ่ายที่ได้รับชัยชนะคงจะรู้สาถึงความคุ้มค่าเสียแก่ใจที่ต้องแลกมาด้วยเลือดเนื้อและชีวิตกว่าจะได้ประกาศอภางค์ไว้ซึ่งอิทธิพลและอำนาจเหนืออิปไตยของคนอื่น ด้วยวิถีวัฒนธรรมของสังคมแห่งรัฐ ณ สมัยนั้นๆ

ความสูญเสียที่ได้ประสบแก่ทั้งสองฝ่ายยังคงเป็นบทบันทึกอันเจ็บปวดรวดร้าวของอดีตระหว่างสยามพุทธและมลายูปาดานี ที่กว่าจะได้มาซึ่งวันนี้ ต้องสูญเสียท่มเทมากก็น้อย นั่นคือเป็นส่วนหนึ่งของบาดแผลทางประวัติศาสตร์ ที่ยังคงบันทึกความสูญเสียด้วยตัวของมันเองนับแต่อดีตจนกระทั่งวันนี้

โจทย์คือ อะไรหรือคือสาเหตุที่รัฐไทยมียอมปล่อย (คืน) ปาดานีให้เป็นอิสระ?

นี่คือคำถามของท่าน อะฮ์หมัดฟัตฮียี อัลฟาฏอนียี ผู้เชี่ยวชาญและนักประวัติศาสตร์ปาดานี ที่ได้ปลุกหัวใจของผู้ร่วมเสวนาให้ต่างจดจ่อกับถ้อยความดังกล่าว บางครั้งอาจเป็นความรู้ใหม่สำหรับบางคนที่ได้รับฟัง เกี่ยวกับคำถามที่นำชวนให้หลุดคิดไปหลายชั่ววูบเช่นกัน

แต่สำหรับคำอธิบายคำตอบเหล่านั้นล้วนเสมือนเป็นการผูกยึดติดกับโมฆธรรมทางความรู้สึกแห่งสายเลือดฉันใดฉันนั้น กล่าวคือ สาเหตุที่รัฐไทยไม่ปล่อย (คืน) ปาดานี (โดยง่าย) นั่นคือ

กว่ารัฐไทยจะได้มาซึ่งปาดานีนั้นคงสาหัสสาครรจ์พอควร ที่ต้องสังเวชชีวิตของกำลังพลจำนวนมิถวน ซึ่งต้องคง (กุม) ไว้ให้นานเท่านั้น เท่าที่จะนานได้ ถึงแม้ในวันนี้และอนาคตอาจต้องประสพกับความขัดแย้งและการต่อสู้ที่ยืดเยื้อเนิ่นนานก็ตาม

การยึดครองปาดานีถือเป็นการยึดครองหัวเมืองมลายูแห่งสุดท้ายในบรรดาดินแดนหัวเมืองมลายูทั้งหมดที่เคยไปกำราบก่อนหน้านั้น ทั้งทางตรงและด้วยเหตุผลทางการเมืองระหว่างประเทศ

สิ่งหนึ่งที่เป็นเสมือนความขุ่นแค้นและแรงพลังที่พร่าล่องลอยในโสตสำนึกของสยามประเทศที่มีต่อปาดานีก็คือ ด้วยสถานะของเมืองมลายูอย่างรัฐปาดานีที่เคย

แผ่ขยายอาณาเขตอิทธิพลของตน ที่มีเหนือหัวเมืองมลายูต่างๆ ประกอบกับเป็นเมืองท่าที่สำคัญที่เป็นที่รู้จักของเหล่าบรรดาพ่อค้าวานิช โดยเฉพาะจากยุโรป ที่ต่างหลงใหลความเสน่ห์ท่าของปาตานี ทั้งจิตใจในการค้าขายของชาวมลายู ที่สำคัญเมืองท่าปาตานีเป็นจุดแวะพักของบรรดาเรือสินค้า อีกทั้งปาตานียังมีสินค้าส่งออกอย่างเครื่องเทศ และแม้กระทั่งเกลือ

ซึ่งสิ่งที่คุณเขียนกำลังจะบอกกล่าวในที่นี้คือ ปาตานีถือเป็นเมืองสุดท้ายที่ยังอยู่ในอาณาเขตของรัฐไทยจากอดีตกว่าสองร้อยปีที่แล้ว จนกระทั่งวันนี้ ซึ่งในความหมายแห่งลัญญะนั้นเป็นการกุมไว้และดำรงซึ่งศักดิ์ศรีของความเป็นมหาอำนาจของรัฐไทยที่มีต่อหัวเมืองมลายูทั้งหมด ไม่ว่าจะเป็นกัณฑ์ตัน ไทรบุรี และตรังกานู ด้วยการยึดปาตานีไว้ใต้อาณัติของตน

อีกนัยยะหนึ่งนั้นการรั้งไว้ซึ่งดินแดนปาตานีแห่งนี้ ถือเป็นการแยกพรากจากกันของเมืองพี่เมืองน้อง (ปาตานีและกัณฑ์ตัน) ทำให้ความเข้มแข็งที่เคยมีอยู่ถูกบั่นทอนลงไป

และสุดท้ายอันเป็นเหตุและผลที่ซ่อนอยู่ภายใน ที่มีระบุไว้ในตำราของแวดวงวิชาการก็คือ กว่าจะได้มาซึ่งปาตานีบรรพชนจักต้องหลังเลือดสักกี่หยด ต้องพลีกายก็มากน้อย ถึงอย่างไรจักต้องปกป้องรักษาไว้ซึ่งแผ่นดินที่ถูกครอบครองด้วยเลือดเนื้อและความสามารถอันหาญกล้าของบรรพบุรุษให้จนถึงที่สุด ซึ่งสิ่งสุดท้ายนี้เอง ยังไม่มีการนำเสนอและพูดถึงในวงเสวนาและอภิปรายเรื่องภาคใต้หรือสันติภาพปาตานีและแม้กระทั่งในแวดวงเสวนาของบรรดานักวิชาการเองก็มีเคยพรั้งถึง..

